

TUOMARITOIMINNAN OHJE 2015

Sisällys

1.	Tuomariorganisaatio	3
1.1	Tuomarikomissio	3
1.2	Tuomarikoordinaattori.....	4
1.3	Kilpailun vastaava tuomari.....	4
1.4	Punnituksen valvoja	5
1.5	Tuomarikouluttaja	5
1.6	Erityisjudosta ja näkövammaisten judosta vastaavat tuomarit.....	5
2.	Tuomarikoulutus.....	6
2.1	Peruskoulutus	6
2.2	Jatko- ja täydennyskoulutus	6
2.3	Kansainvälinen tuomarikoulutus	7
2.4	Tuomareiden tarkkailu.....	7
2.5.	Mentorointi.....	8
3.	Tuomarilisenssit.....	8
3.1	Kansalliset tuomarilisenssit.....	8
3.2	Kansainväliset tuomarilisenssit.....	9
3.3	Kansallisen tuomarilisenssin myöntäminen, uusiminen, korottaminen ja epääminen.....	10
3.4	Erityisjudon tuomarointioikeus.....	12
4.	Tuomareiden nimeäminen	12
5.	Kilpailuista raportointi.....	13
6.	Koulutus-, koe- ja lisenssimaksut	13
7.	Kustannusten korvaaminen.....	13

1. Tuomariorganisaatio

1.1 Tuomarikomissio

Suomen Judoliitto ry:n tuomariasioita hoitavana asiantuntijaelimenä toimii tuomarikomissio, johon liiton hallitus nimeää puheenjohtajan ja vähintään kaksi jäsentä. Tuomarikomissio toimii hallintovaliokunnan alaisuudessa. Tuomarikomissiolla on itsenäinen päätäntä- ja toimeenpanovalta talousarvion puitteissa kaikissa liiton kansallista tuomaritoimintaa koskevissa asioissa.

Tuomarikomission tehtäviä ovat:

- Vastata tuomaritoiminnasta, sen kehittämisestä ja komission taloudesta.
- Kannustaa tuomareita etenemään urallaan kansallisesti ja kansainvälisesti.
- Vastata siitä, että kansallisten tuomareiden taso on riittävän korkea ja että heitä on riittävästi kansallisiin kilpailuihin.
- Valita kouluttajat ja nimetä tuomarikoordinaattorit, sekä järjestää heille tarvittava koulutus.
- Kehittää ja ylläpitää tuomareiden koulutusjärjestelmää ja -materiaalia.
- Vastata, että suomenkieliset ottelusäännöt ovat ajan tasalla ja kaikkien saatavilla.
- Seurata kansainvälisten sääntöjen ja tulkintojen muutoksia, sekä tiedottaa niistä tuomareille, valmentajille ja kilpailijoille.
- Julkaista ajankohtaisia tuomarointiin liittyviä uutisia ja kilpailuraportteja Judoliiton internetsivuilla.
- Pitää tuomareiden lisenssi- ja yhteystietoluetteloa ajan tasalla.
- Tilastoida tuomareiden tuomaritoimintaa yhdessä tuomarikoordinaattoreiden ja vastaavien tuomareiden kanssa.
- Nimetä tuomarit kansainvälisiin kilpailuihin, seminaareihin, tuomarikokeisiin sekä muihin kansainvälisiin tapahtumiin.
- Nimetä tuomarit kotimaisiin kilpailuihin voimassa olevien kilpailumääräysten mukaisesti.
- Käsitellä tuomarilisenssikoehakemukset ja nimetä tuomarit lisenssikokeisiin.
- Vahvistaa kansalliset tuomarilisenssit sekä hyväksyä lisenssikokeisiin osallistuvat.
- Laatia komission vuotuinen toimintasuunnitelma, budjetti ja toimintakertomus osaksi liiton vastaavia dokumentteja.

1.2 Tuomarikoordinaattori

Tuomarikomissio nimeää tarvittavan määrän Tuomarikoordinaattoreita kalenterivuositain. Tuomarikoordinaattoreilta vaaditaan aktiivisuutta tuomaritoiminnassa ja sitä kautta saavutettua alueensa tuomareiden tuntemusta. Tuomarikoordinaattorin on osattava käyttää ja ylläpitää tuomarirekisteriä.

Tuomarikoordinaattorin tehtäviä ovat:

- Huolehtia tuomareiden tasapuolisesta ja kannustavasta tuomarointitehtävien jakamisesta.
- Tiedottaa kilpailujen järjestäjille, heidän kilpailumääräysten mukaisesta velvollisuudestaan tuomareiden hankkimisesta.
- Käydä "kilpailujen järjestämisen tarkistuslista" läpi yhdessä kilpailujen järjestäjän kanssa 2 -4 viikkoa ennen tapahtumaa.
- Nimetä kilpailun vastaava tuomari ja jakaa tuomariryhmät.
- Huolehtia kilpailumerkintöjen tekemisestä tuomarirekisteriin.
- Tarvittaessa auttaa kilpailun järjestäjää tuomareiden hankinnassa.
- Ylläpitää tuomareiden yhteystietoja tuomarirekisterissä.
- Varmistaa kilpailun vastaavan tuomarin pätevydestä.

1.3 Kilpailun vastaava tuomari

Kilpailuiden vastaavana tuomarina voi toimia kv- tai, A-tuomari, joka tuntee kilpailumääräykset sekä voimassa olevat ottelusäännöt. Tuomarikomissio tai -koordinaattori nimeää jokaiseen kilpailuun vastaavan tuomarin, jonka tehtävänä on:

- Toimia kilpailun juryn jäsenenä.
- Toimia tuomareiden yhteyshenkilönä kilpailujärjestäjiin kilpailujen aikana.
- Järjestää tuomaripalaveri ennen ja jälkeen kilpailun.
- Kerrata tuomareille viimeisiä sääntötulkintoja ja sopia mahdollisista kilpailukohtaisista käytännöistä.
- Järjestää tuomariryhmät ottelualueille ja huolehtia, että tuomarit saavat riittävät lepoajat.
- Ottaa tarvittaessa osaa otteluserjojen arvontaan.
- Raportoida kilpailuun osallistuneiden tuomarien nimet ja kilpailutapahtuman kesto tuomarikoordinaattorille.
- Antaa palautetta kilpailuun osallistuneille tuomareille.

1.4 Punnituksen valvoja

Kilpailuissa tulee olla punnituksen valvojat kilpailumääräysten mukaan.

Punnituksen valvojan tehtäviä ovat:

- Tarkistaa vaakojen toimivuus.
- Tarkistaa, että punnituksessa kilpailijat tunnistetaan.
- Tarkistaa ja valvoo menettely, jolla kilpailija punnitaan ja paino kirjataan ylös.
- Hyväksyä punnituslistat allekirjoituksellaan.

Varsinaisen punnituksen sekä kirjaukset hoitavat kilpailun toimitsijat.

1.5 Tuomarikouluttaja

Tuomarikomissio nimeää yhden tai useamman tuomarin tuomarikouluttajaksi. Tuomarikouluttajan tehtäviä on:

- Tuomareiden koulutus ja sen järjestäminen, tuomaritoiminnan ohjeen luvun 2 mukaisesti.

1.6 Erityisjudosta ja näkövammaisten judosta vastaavat tuomarit

Tuomarikomissio nimittää tarvittaessa erityisjudosta ja näkövammaisten judosta vastaavat tuomarit. Heidän tehtäviään ovat:

- Seurata ja kehittää erityisjudon ja näkövammaisten judon ottelusääntöjä, sekä tehdä niistä muutosesityksiä tuomarikomissiolle.
- Kehittää erityisjudon ja näkövammaisten judon tuomarien koulutusjärjestelmää.
- Valvoa ja ylläpitää tuomareiden pätevyyttä.
- Järjestää tuomareille tarvittavaa lisäkoulutusta.
- Ohjata tuomarivalintoja kansallisiin erityisjudokilpailuihin.
- Raportoida tuomarikomissiolle erityis- ja näkövammaisten judotoiminnasta.

2. Tuomarikoulutus

2.1 Peruskoulutus

Peruskurssi on kaksiosainen ja sen pituus on 15 oppituntia. Kurssi pidetään kaksipäiväisenä.

Kurssin ensimmäisessä osassa käsitellään:

- kilpailu- ja tuomariorganisaatio, tuomaritoiminnan ohje ja kilpailumääräykset
- kansainväliset kilpailusäännöt ja kansalliset poikkeukset sekä erityissäännöt
- harjoitellaan tuomaritoiminnan perusasioita tatamalla
- kilpailutilanteen harjoittelu, myös videotuomarointi
- todellisten tilanteiden harjoittelu videoiden avulla.

Kokeneille judokoille, joilla on hyvät valmiudet tuomariksi siirtymiseen voidaan järjestää räätälöity koulutus, joka korvaa normaalin koulutuksen ensimmäisen osan.

Tuomarikomissio hyväksyy ehdotukset kouluttajista ja koulutettavista.

Toisen osan rungon muodostaa tarkkailukilpailu (kilpailumääräysten mukainen virallinen, pienehkö kansallinen kilpailu tai erityinen harjoituskilpailu), jossa kouluttaja opastaa ja tarkkailee kaikkia koulutettavia. Kouluttajan on voitava tarkkailla jokaista koulutettavaa useassa ottelussa. Kilpailun jälkeen pidetään kaikille yhteinen palautetilaisuus.

2.2 Jatko- ja täydennyskoulutus

Jokaisen kilpailun alussa pidetään tuomaripalaveri, jossa käydään läpi voimassa olevat säännöt ja tulkinnat. Lisäksi kaikille tuomareille tarjotaan tarvittaessa koulutustilaisuuksia, joissa käydään läpi merkittävät sääntömuutokset.

Seuraavat muutokset astuvat voimaan vuonna 2016:

Lisenssiä korottaville tuomareille järjestetään korotukseen valmistava koulutus (TULISKO-B ja TULISKO-A). Koulutuksissa käydään läpi seuraavaan tuomarilisenssiin liittyviä asioita sekä valmistaudutaan lisenssikokeeseen. Koulutukseen osallistuminen on pakollista lisenssiään korottaville.

Joka vuosi järjestetään tuomariseminaari. Seminaariin osallistuminen on kaikille pakollista joka kolmas vuosi tuomarilisenssin voimassaolon ylläpitämiseksi.

2.3 Kansainvälinen tuomarikoulutus

Varsinaista peruskoulutusta ei kansainvälisesti ole. Kansallinen A-tuomari voi edetä kansainväliseen Continental-lisenssiin ja edelleen tästä International-lisenssiin.

Tuomarikomissio valitsee 1-2 kansainvälistä tuomaria edustajiksi vuosittain järjestettäviin kansainvälisiin tuomariseminaareihin. Heidän tehtävänä on raportoida kansainväliset uudet säännöt ja tulkinnat tuomarikomissiolle ja tuomareille koulutustilaisuuksissa.

2.4 Tuomareiden tarkkailu

Tarkkailijat nimetään voimassa olevien kilpailumääräysten mukaisesti. Tarkkailijana voi toimia kansainvälinen tuomari tai kokenut A-tuomari.

Tuomariryhmä voi tarvittaessa kysyä tarkkailijan mielipidettä. Tarkkailija voi epäilemässään vakavassa virhetilanteessa keskeyttää ottelun ja kommentoida tilannetta tuomariryhmälle.

Tarkkailun tavoitteena on ennen kaikkea antaa tuomarille rehellistä palautetta ja kehittää hänen taitoaan. Tarkkailijan asuna on normaali tuomarin puku.

Tarkkailijan tehtäviä ovat:

- Pyrkä oikaisemaan havaitsemansa, ottelutulokseen ratkaisevasti vaikuttavat, virheelliset tuomiot.
- Kertoa oma mielipiteensä epäselvistä ottelutilanteista.
- Antaa palautetta tuomarikolmikolle ottelun/otteluiden jälkeen.
- Arvostella tarvittaessa tuomareiden työskentelyä tuomarikomission ohjeiden mukaisesti.
- Toimia tarvittaessa välittäjänä tuomareiden ja valmentajien tai kilpailijoiden välisissä epäselvissä tilanteissa.
- Toimia vastaavan tuomarin apuna.
- Antaa tuomarikomission pyynnöstä suullinen arvostelu tuomarista/tuomareista.
- Muut tuomarikomission etukäteen ilmoittamat tehtävät.

Kansainvälisen lisenssin omaavia tuomareita tarkkaillaan kansainvälisissä kilpailuissa niissä käytössä olevien sääntöjen mukaisesti.

2.5. Mentorointi

Jokaisen kansallisen tuomarin toimintaa pyritään tarkkailemaan ainakin yhdessä kilpailussa vuosittain. Tarkkailun perusteella annetaan tuomareille palautetta, joka auttaa kehittymään tuomarina. Tarkkailija voi olla kokenut kansallinen A-tuomari tai kv-tuomari. Tarkkailusta voidaan sopia ennen kilpailua pidettävässä tuomaripalaverissa.

Tuomareille järjestetään mahdollisuus liittyä tuomareiden "maajoukkueeseen", jossa tuomari saa tukea ja neuvoa tuomariurallaan edistymistä varten. Mentoroinnista vastaa tuomarikomission nimeämä tuomari. Tuomareiden maajoukkueeseen voivat hakea kaikki halukkaat tuomarit, jotka ovat valmiita sitoutumaan tuomaritoimintaan ja tehneet itselleen suunnitelman tuomariuralla etenemiseksi.

3. Tuomarilisenssit

3.1 Kansalliset tuomarilisenssit

Kansallisen tuomarilisenssin voi saada Suomen Judoliiton jäsenseuran jäsen. Voimassa oleva tuomarilisenssi antaa oikeuden toimia tuomarina virallisissa Judoliiton kilpailuissa. Kansallisia lisenssejä ovat A-, B-, C- ja D-lisenssit. Vähimmäisvaatimukset lisenssille ja korotuksille ovat:

<i>Lisenssi</i>	<i>Ikä</i>	<i>Vyö</i>	<i>Vähimmäisvaatimus</i>	<i>Peruskelpoisuus</i>	<i>Erityishyväksynnällä (hyväksynnän myöntäjä)</i>
D	15 18	2 k 3 k	Peruskurssi ja lisenssikoe	U15-, U13- ja U11- nuorten kansalliset kilpailut	Muiden ikäluokkien kansalliset kilpailut, poislukien arvo- ja valiokilpailut (vastaava tuomari)
C	18	2 k	Peruskurssi tai D-lisenssi	Kansalliset kilpailut, ei kuitenkaan Samurai Cup eikä arvokilpailut	Samurai Cup, valitut kansainväliset kilpailut (tuomarikomissio)
B	18	1 k	Vähintään 16 kilpailupäivää C- tai D- lisenssin aikana ja B- lisenssiin valmistava	Kansalliset kilpailut, nuorten SM	Muut arvokilpailut, valitut kansainväliset kilpailut (tuomarikomissio)

			tuomarikoulutus (TULISKO-B, <i>vuodesta 2016 alkaen</i>)		
A	21	1 d	Vähintään 20 kilpailupäivää B-lisenssin aikana ja A-lisenssiin valmistava tuomarikoulutus (TULISKO-A, <i>vuodesta 2016 alkaen</i>) sekä vähintään yksi ulkomailla tuomittu kilpailu ja kaksi tarkkailukilpailua	Kaikki kansalliset ja sallitut kansainväliset kilpailut	

Taulukko 1. Vähimmäisvaatimukset tuomarilisensseille ja korotuksille.

A- ja B-lisenssikorotukset vaativat myös hyväksytysti suoritettua TULISKO-koulutusta (*vuodesta 2016 alkaen*), lisenssikokeen, sekä voimassa olevan tuomarilisenssin.

Vähimmäisvaatimuksen mukaisia kilpailuja ovat liiton kalenterikilpailut ja sellaiset harjoituskilpailut, esim. Junnu-Cup, joissa noudatetaan Suomen Judoliiton kilpailumääräyksiä sekä muut tuomarikomission hyväksymät kilpailut.

Tuomarilisenssin yläikäraja on 65 vuotta (ko. vuoden loppuun). Ikärajan täyttymisen jälkeen tuomari voi toimia tuomaritarkkailijana sekä tuomarina kansallisissa kilpailuissa, ei kuitenkaan valio- eikä arvokilpailuissa, tuomarikoordinaattorin tai tuomarikomission luvalla. Tällöin hänellä pitää olla voimassa oleva lisenssi.

3.2 Kansainväliset tuomarilisenssit

Kansainvälisen Continental-tuomarin (kansainvälinen B-lisenssi) kokeeseen voi hakeutua vähintään seitsemän vuoden judokokemuksen, neljän vuoden kansallisen A-tuomarikokemuksen ja ulkomaankilpailujen tuoman rutiinin voimin. Kokelaalla on oltava vähintään 2.dan ja hänen on oltava 25–50-vuotias. Kansainvälisen Continental-tuomarin koe pidetään Euroopan Judo Unionin (EJU) turnauksessa. Koe sisältää englanninkielisen haastattelun ja tuomaroiminnan kilpailussa.

Kansainvälisen Continental-tuomarilisenssin jälkeen voi tuomita kilpailuista saamiensa luokitusten mukaisissa kilpailuissa. EJU:n tuomarikomissio nimeää tuomareita heille antamiensa luokitustensa mukaisesti myös eri ikäryhmien Euroopan mestaruuskilpailuihin.

Kansainvälisen International-tuomarin (kansainvälinen A-lisenssi) kokeeseen pääsyä tuomarilleen anoo Suomen Judoliitto. Kokelaan on oltava vyöarvoltaan vähintään 3. dan ja iältään 29–55-vuotias. Judokokemusta hänellä pitää olla vähintään 15 vuotta, joista vähintään 4 vuotta kansainvälisellä B-lisenssillä. Jos EJU:n tuomarikomissio hyväksyy esitetyn kokelaan kokeeseen, osallistuu tämä jossain päin maailmaa olevaan International-tuomarikokeeseen.

International-tuomarina ja A-luokituksella tuomari voi edetä Olympialaisiin saakka. Olympiatuomariksi tullakseen pitää tuomarin esiintyä maanosansa valiotuomarina useita vuosia.

Kansainvälinen judotuomari uusii lisenssinsä tuomitsemalla säännöllisesti EJU:n määräämissä luokituskilpailuissa.

3.3 Kansallisen tuomarilisenssin myöntäminen, uusiminen, korottaminen ja epäminen

C- ja D-lisenssin myöntää peruskurssin kouluttaja koulutuksen päätyttyä. Lisenssi on voimassa, kun lisenssin voimassaolon ehdot täyttyvät (katso Taulukko 1).

D-lisenssi korotetaan automaattisesti C-lisenssiksi, kun D-tuomari täyttää 18 vuotta, tai kun 18 vuotta täyttänyt tuomari suorittaa sinisen vyön. Tuomarikouluttaja tai tuomarikoordinaattori kirjaa tiedon judopassiin sekä tuomarirekisteriin.

Korotukset A- ja B-lisensseihin myönnetään lisenssikokeessa tarkkailukilpailun yhteydessä. Lisenssikokeeseen haetaan kirjallisesti toimittamalla hakemus tuomarikomissiolle sähköpostilla (tuomarikomissio@judoliitto.fi). Hakemuksessa on oltava tuomarikoordinaattorin puolto. Tuomarikomissio tarkistaa vähimmäisvaatimukset sekä puollot, osallistumisen koulutuksiin ja tarkkailukilpailujen arviot, joiden perusteella päätetään kokelaan osallistumisesta lisenssikokeeseen.

A-lisenssikoe järjestetään nuorten SM-kilpailujen yhteydessä tai muussa tuomarikomission valitsemassa kilpailussa. Kokeen vastaanottajina pitää olla kaksi tuomarikomission nimeämää tuomarikouluttajaa.

B-lisenssikoe järjestetään sopivan kansallisen kilpailun yhteydessä. Tuomarikomissio sopii koetilaisuuksista tuomarikoordinaattorin kanssa hyvissä ajoin. Kokeen vastaanottajina ovat tuomarikouluttajat tai muut tuomarikomission erikseen hyväksymät henkilöt.

Tuomarilisenssi uusitaan kalenterivuosittain. Lisenssin uusimisen edellytyksenä on, että tuomari:

- Maksaa vuosittaisen lisenssimaksun.
- Osallistuu vähintään 6 tunnin mittaiseen tuomarikomission järjestämään koulutustilaisuuteen, joka voi olla myös tarkkailukilpailu.
- Säilyttää tuntuman judoon käymällä verrattain säännöllisesti harjoituksissa.
- Osallistuu vuosittain järjestettävään tuomariseminaariin, vähintään kerran kolmessa vuodessa.

Vaihtoehtoisia tapoja tuomarilisenssin uusimiseen:

- Maksamalla vuosittaisen lisenssimaksun ja suorittamalla jonkin allaolevista:
  - Tuomitsee 12 päivänä virallisissa kilpailuissa tai
  - käy tuomarin peruskurssista ensimmäisen osan tai
  - osallistuu vuosittaiseen tuomariseminaariin tai
  - osallistuu erikseen sovittaessa tarkkailukilpailun.

Peruskurssin jälkeen lisenssi on voimassa kaksi seuraavaa kalenterivuotta.

Seuraavat tuomarilisenssin uusimissäännöt koskevat sellaisia maajoukkueurheilijoita ja liiton oto-valmentajia, jotka ovat käyneet tuomarin peruskurssin:

- Heidän ei tarvitse käydä jatkokoulutuksissa lisenssin uusiakseen. Jatkokoulutuksessa käyminen on kuitenkin suositeltavaa.
- Heidän ei tarvitse maksaa koulutus- ja lisenssimaksua, ainoastaan materiaalimaksu.
- Mikäli edustusvalmennettava tai oto-valmentaja haluaa korottaa lisenssiään C:stä ylöspäin, tulee hänen käydä lisenssiin valmistava koulutus ja lisenssikoe.

Tuomarikoordinaattorin tulee ilmoittaa rekisteriin vuoden loppuun mennessä voimassa olevat oto-valmentajien ja maajoukkueurheilijoiden lisenssit.

Kansallinen tuomarilisenssi voidaan evätä määräajaksi, jos tuomari:

- Ei osoita tuomitsemisissaan riittävää tieto-taitoa.
- Esiintyy vakavasti judohengen vastaisesti.
- Ilman pätevää syytä jättää tulematta kilpailuun, johon hänet on nimetty.
- Ei ole Suomen Judoliiton jäsenseuran jäsen.

Judohengen vastaiseksi katsotaan erityisesti päihteiden vaikutuksen alaisena tuomarina toimiminen tai esiintyminen tuomaripalaverissa. Kilpailun vastaava tuomari estää tällaisen tuomarin tuomaroinnin ja raportoi asiasta tuomarikomissiolle.

Päätöksen lisenssin epäämisestä tekee tuomarikomissio riittävän asiaan perehtymisen jälkeen. Tarvittaessa asia voidaan viedä käsiteltäväksi liiton kurinpitovaliokuntaan. Jos liiton hallitus määrää tuomarin toimitsijakieltoon pysyvästi tai määräajaksi, koskee kiello myös tuomaritoimintaa vastaavan ajan.

Kansainvälisen tuomarilisenssin epäämisestä päättää Euroopassa EJU:n tuomarikomissio.

3.4 Erityisjudon tuomarointioikeus

Erityisjudotuomarilla tulee olla normaali tuomarilisenssi voimassa. Lisäksi hänen tulee perehtyä erityisjudoon riittävästi erityisjudosta vastaavan tuomarin ohjauksessa.

4. Tuomareiden nimeäminen

Tuomarit nimetään virallisiin kilpailuihin voimassa olevien kilpailumääräysten mukaisesti. Erilaisissa harjoitus- ja salikilpailuissa voidaan kilpailumääräyksistä poiketa. Tuomarikomissio nimeää tuomarit ottaen huomioon heidän kokemuksen ja alueellisen edustavuuden.

Tuomari voi myös omatoimisesti hakeutua minkä tahansa kilpailun tuomariksi ilmoittautumalla kilpailun tuomaroinnin järjestäjälle (kilpailun järjestäjä, tuomarikoordinaattori tai tuomarikomissio). Tuomarin tulee tarvittaessa erikseen sopia kulujen korvaamisesta kilpailun järjestäjien kanssa.

Mikäli tuomari ei pääse kilpailuun, johon hänet on nimetty, tulee hänen viipymättä ilmoittaa siitä kilpailun järjestäjälle, tuomarikoordinaattorille tai tuomarikomissiolle, kilpailun nimeämissääntöjen mukaisesti.

Kaksipäiväisissä arvokilpailuissa tuomarin tulee toimia tuomarina molempina päivinä kilpailun vastaavan tuomarin osoittamalla tavalla.

5. Kilpailuista raportointi

Kaikista liiton kokonaan tai osittain kustantamista ulkomaisista seminaareista tai kilpailuista on tehtävä raportti tuomarikomissiolle. Raportti on toimitettava komissiolle julkaistavaksi kahden viikon kuluessa kilpailusta. Raportissa pitää esittää ainakin kilpailuissa esiin tulleet uudet sääntötulkinnat.

6. Koulutus-, koe- ja lisenssimaksut

Tuomarikomissio päättää vuosittain lisenssimaksun ja koulutusten hinnat liiton syyskokouksen hyväksymän budjetin määrittelemissä rajoissa.

7. Kustannusten korvaaminen

Kansallisten kilpailujen järjestäjä maksaa tuomareiden matkakulut ja päivärahat kulloinkin voimassa olevan liiton tuomareita koskevan matkustussäännön mukaan.

Tuomarikomission jäsenten, tuomarikouluttajien ja kansainvälisiin kilpailuihin ja kansainvälisiin seminaareihin valittujen tuomareiden matkakulut maksaa pääsääntöisesti liitto matkustussääntönsä mukaan. Tuomarikomissio voi myös hyväksyä tuomareita kansainvälisiin tapahtumiin, joista liitto maksaa vain osan tai ei lainkaan kuluista.